

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E | 10 | W I E C Z O R N E

POKÓJ NA WSCHODZIE za cenę wolnej ręki na zachodzie

Co oznacza podróż Ribbentropa i manewry dyplomatyczne państw osi w Europie wschodniej

Londyn, 25. 1. (A) Opinia publiczna uważa za najwyższe zainteresowanie wizytą min. Ribbentropa w Warszawie, zaś cała prasa omawia obszernie znaczenie polityczne tej wizyty z europejskiego punktu widzenia.

Korespondent berliński „Times” ostrzega, że nie należy oczekiwać z nią na dzień zmiany orientacji polityki polskiej. Obserwatorzy tutejsi przewidują okres przejściowy, który — być może — będzie zapoczątkowany ponownym zatwierdzeniem umów polsko - niemieckich w bieżącym tygodniu. Następny krok w niemieckiej polityce zagranicznej jest przedmiotem żywego zainteresowania.

Z prasy trudno wywnioskować jakie zamysły ma Hitler, ogólnie jednak oczekuje się, że wkroczenie w okres niezwykle czynnej polityki zagranicznej, aczkolwiek trudno powiedzieć, czy główny jej kierunek pójdzie na wschód, czy na zachód, — nastąpi niebawem. Upadek Katalonii może być uznany za korzystną okazję, by wspólnie z Włochami wysunąć żądania kolonialne pod adresem Anglii i Francji.

Jeszcze wyraźniej pisze redaktor polityczny „News Chronicle”, który wręcz twierdzi, że Niemcy chcą złota i dlatego następny atak ze strony Hitlera pójdzie prawdopodobnie w kierunku zachodu. Ewakuacja złota z

Holandii do Stanów Zjednoczonych wywołała przy tym żywe niezadowolone kanclerza niemieckiego.

Wreszcie korespondent dyplomatyczny „Daily Herald” zastanawiając się nad przyszłą polityką niemiecką zwraca uwagę, że po Monachium nie nastąpi ruch w kierunku wschodnim, jak to było oczekiwane, ale przeciwnie, Niemcy zapewniają Polskę, Węgry, Czechosłowację, Jugosławię, Rumunię i Litwę, że nie mają one powodu do obaw. Europę wschodnią zapewnia się, że jeśli przyjmie kierownictwo niemieckie, nie potrzebuje w r. 1939 obawiać się o pokój. Oto jest nowa polityka wschodnia Niemiec, która przysparza podwójne korzyś-

ci: zaspokaja pragnienie poczucia potęgi Hitlera i zabezpiecza tyły niemieckie na wypadek konfliktu na zachodzie. Korespondent ten twierdzi ponadto, że Niemcy udzieliły również poufnego zapewnienia Rosji Sowieckiej, że nie pójdą na wschód i że Niemcy nie mają zainteresowania Ukrainą. W ten sposób Hitler zdobywa sobie przyjaciół na wschodzie na wypadek konfliktu z zachodem.

Oto jest tło podróży ministerialnych między Berlinem, Berchtesgaden, Rzymem, Warszawą, Budapesztem, Pragę i Białogrodem i to też jest powodem, dla którego na odcinku wschodnim panuje tak niespodziewanie zupełny spokój.

Min. von Ribbentrop w drodze do Warszawy

Berlin. 25. 1. PAT. Minister spraw zagranicznych Rzeszy i pani von Ribbentrop odjechali dziś o godz. 9-tej, wraz ze świtą Nord Expressem do Warszawy. Pożegnanie na dworcu — nie było przewidziane, gdyż min. Ribbentrop wsiadł już wczoraj do swego wagonu.

Ożywiony ruch dyplomatyczny w Warszawie

Warszawa 25. 1. (z) Min. Beck przyjął wczoraj ambasadora Niemiec w Warszawie von Moltke'go, poczym konferował z ambasadorem francuskim Noelem, który przed paru dniami powrócił z Paryża, gdzie otrzymał nowe wyczerpujące instrukcje.

Następnie min. Beck przyjął posła węgierskiego de Hory.

Wiceminister Szembek odbył konferencję z ambasadorem Noelem i ambasadorem włoskim Valentino. Ten ożywiony ruch dyplomatyczny pozostaje w związku z wizytą p. Ribbentropa w Warszawie.

Włoskie przygotowania wojenne

Pogłoski o masowym powołaniu rezerwistów

Rzym 25. 1. (z) Koła oficjalne oświadczają, że nie wiadomo im o masowym powołaniu rezerwistów, o czym wiadomości zamieszczała prasa zagraniczna. Jeżeli rezerwiści częściowo zostali powołani, to chodzi tu jedynie o normalny okresowy zaciąg.

Pogłoski o powołaniu rezerwistów krążą jednak w dalszym ciągu w Rzymie. Mówi się mianowicie o roczniku 1901, lecz wydaje się to mało prawdopodobne, gdyż rocznik ten ma obecnie 37 lat. Z innych stron cytują wy padki, że wielu młodych ludzi otrzymało indywidualne powołanie. Chodzi tu przede wszystkim o specjalistów od radia, broni pan cernej i tp.

Ożywienie, panujące w koszarach rzyms-

kich jest spowodowane, — wedle oficjalnych wyjaśnień — przez obecność z górą 20 tys. milicjantów faszystowskich, zgromadzonych

w Rzymie dla wzięcia udziału w rewii z okazji rocznicy założenia milicji w dniu 1 lutego.

Włochy musiałyby wyciągnąć należyte konsekwencje...

Rzym 25. 1. PAT. Włoskie koła polityczne stwierdzają, że w Rzymie brak jest danych, na których podstawie możnaby sądzić, że rząd francuski postanowił zająć Minorkę, Marokko, lub też inną część terytorium hisz-

pańskiego. Gdyby jednak tego rodzaju posunięcie miało nastąpić, wówczas Włochy uważałyby to za zmianę status quo na Morzu Śródziemnym i musiałyby wyciągnąć stąd należyte konsekwencje.

Przed upadkiem Barcelony

Gelida, 25. 1. PAT. Oddziały wojsk gen. Franco kontynuują dalej swój manewr, zmierzający do odcięcia Barcelony i okrążenia go, co ma być warunkiem wkroczenia do samego miasta.

Manewr ten odbywa się z taką szybkością, iż pozwala przypuszczać, że upadek miasta nastąpi już w dniach najbliższych.

Lerida, 25. 1. PAT. W godzinach popołudniowych oddziały wojsk gen. Franco stanęły u bram Barcelony od strony południa, t. j. od strony miejscowości Audela Hospitalet i Sanz. Rzeka Ilobregat została przekorzona w trzech miejscach. Zajęty został również pałac królewski, dawna siedziba Azany, znajdujący się w odległości strzałów artylerii polowej od miasta.

Artyleria wojsk gen. Franco intensywnie ostrzeliwuje całe miasto, a szczególnie port, siedzibę głównej kwatery wojskowej oddziałów republikańskich oraz ważne punkty terenowe, będące jeszcze w posiadaniu obrońców Barcelony: górę Tibidabo i Valcarca Nors.

Opór ze strony wojsk barcelońskich jest prawie żaden.

Ludność ucieka w panicznym popłochu z miasta, hamując w ten sposób marsz oddziałów gen. Franco. W rozmaitych częściach miasta zachserwować można kłęby dymu.

Barcelona, 25. 1. PAT. Korespondent Havasa podaje, że wczoraj o godz. 9-ej wieczór sytuacja przedstawiała się w sposób następujący: Na południe od Barcelony armia gen. Yague znajdowała się od Barcelony na odległość strzału karabinu maszynowego. Bardziej na północ stał korpus nawarski gen. Solchaga na odległość strzału armatniego. Legioniści wchodzący w skład korpusu gen. Gambaro znajdowali się w odległości około 18 km. od miasta.

Londyn 25. 1. PAT. Wiadomości, nadchodzące z Barcelony, zdają się wskazywać na rychły upadek stolicy Katalonii.

Urzednicy ambasady i konsulatu brytyjs-

Jak wygląda w Zakopanem?

Zakopane, 25. 1. (Tel.) Dziś o godz. 9-ej rano w Zakopanem temperatura wynosiła 0 stopni. Pochmurno. Drobny śnieg miejscami.

Morskie Oko: temperatura minus 3 stopnie. Pochmurno. Mgła.

Kasprowy Wierch: temperatura minus 6 stopni. Pochmurno. Bardzo gęsta mgła. Wysokość pokrywy śnieżnej 32 cm. Szreń.

Dolina Chochołowska: temperatura minus 1 stopień. Pochmurno. Mgła. — Śnieg miejscami.

Hala Gąsienicowa: temperatura minus 4 stopnie. Pochmurno. Mgła. — Śnieg miejscami.

Już w numerze piątkowym rozpoczynamy w

Wydaniu Wieczornym „Nowego Dziennika”

druk niezwykle sensacyjnej powieści kryminalnej znakomitego pisarza angielskiego B. H. KENDRICKA p. t.:

„ŻELAZNE PAJĄKI”

Frapująca akcja powieści B. H. Kendricka od pierwszej chwili trzyma czytelnika w największym napięciu — toteż powieść tę zaliczają w Anglii do najlepszych powieści kryminalnych, czytana jest jednym tchem, ze stałe wzrastającym zainteresowaniem.

Początek powieści Kendricka —

„ŻELAZNE PAJĄKI”

p. t. **„ŻELAZNE PAJĄKI”**
już w najbliższy piątek w wydaniu wieczornym

kiego w liczbie 22 opuścili już Barcelonę na pokładzie kontrtorpedowca „Hreghound” i przybyli dziś nad ranem do Marsylii. Na pokładzie kontrtorpedowca znalazło również schronienie kilkunastu pozostałych jeszcze w Barcelonie obywateli brytyjskich oraz grupa uchodźców hiszpańskich. Równocześnie opuścili Barcelonę członkowie placówek amerykańskich, którzy na pokładzie kontrtorpedowca amerykańskiego udali się również do Marsylii. Na miejscu pozostał jedynie brytyjski konsul generalny Rogers.

* * *

Poniewczasie...

Nowy Jork 25. 1. PAT. Kilka organizacji wystosowało do prezydenta Roosevelta pisma, domagające się natychmiastowego zniesienia embargo na broń, przeznaczoną dla Hiszpanii rządowej.

Londyn 25. 1. PAT. Wczoraj wieczorem odbyło się wspólne posiedzenie komitetów wykonawczych międzynarodowej federacji związków zawodowych i międzynarodowej organizacji specjalistycznej. Jak słychać, na zebraniu tym powzięta została bardzo energiczna rezolucja w sprawie położenia w Hiszpanii. Rezolucja ta ogłoszona będzie w dniu dzisiejszym.

Chcą nawracać uchodźców żydowskich

Wilno 25. 1. (Sp) Na wieść iż na teren woj. białostockiego i wileńskiego przybyły grupy uciekinierów żydowskich z Niemiec, do Wilna przybyła misja angielskich misjonarzy. Misjonarze usiłują nawrócić uchodźców żydowskich na anglikanizm. W tym celu zwrócili się oni do żydowskiej gminy z prośbą o

adresy przybyłych Żydów. Gmina nie uwzględniła ich prośby, wobec czego misjonarze na własną rękę poczynili starania celem odzyskania uchodźców.

Misja ta uda się następnie do Grodna i Białegostoku.

Czy w gimnazjach będą uczyć tańców?

Warszawa 25. 1. (S) Jak wiadomo, koła rodzicielskie od dłuższego czasu występują z projektami zastosowania zakazu uczęszcza-

nia uczniów gimnazjalnych do prywatnych sal tanecznych, co łączy się z akcją walki z demoralizacją wśród młodzieży. W związku z tym wysunięto plan wprowadzenia lekcji tańców w gimnazjach, co stanowiłoby nawrót do tradycji przedwojennych.

GŁÓWNA KWATERA WOJENNA NOWYCH CHIN

CZUNGKING -- wojenna stolica republiki chińskiej

W spustoszonej wojną Chinach Sseczuan, najdalej na zachód położona i jedna z najbogatszych prowincji Chin, stała się dla Chińczyków rajem. Tu uchodźcy znajdują bezpieczeństwo i odpoczynek, a patriotyci moc i wiarę w swą walkę o wolność kraju.

Prowincja Sseczuan nawet w Europie stanowiła by terytorium nie do pogardzenia, zajmuje ona bowiem przestrzeń 431 km. kw. i liczy ok. 53 milj. mieszkańców. Graniczy aż z ośmioma prowincjami: na północy z Szensi, Kansu i Tsinghai (inaczej Kokonor), na zachodzie z Sikiangiem (prowincja wydzielona z Sseczuanu), na południu z Yunnanem i Kueiczu, na wschodzie z Hunanem i Hupe. Niebotyczne łańcuchy górskie, otaczające prowincję, stanowią barierę nie tylko przed atakami ze strony Jiu, ale też i przed atakiem samolotów, niezgłębione zaś i zdradliwe nurty rzek chronią od ataków ze strony Jangtsekiangu. Z tych to przyczyn centralny rząd chiński przeniósł tu swoją siedzibę. Stolicą prowincji jest właściwie Czengtu (odległe o 2037 km. w linii powietrznej od Szanghaju), ze względu jednak na swe dogodne położenie komunikacyjne — u ujścia rzeki Kia-ling do Jangtsekiangu (w odległości 2285 km od Szanghaju) — miasto Czungking było centrum Sseczuanu i stolicą handlową nie tylko tej prowincji, ale i całych Chin zachodnich.

W czasach pokojowych Czungking liczył około 400.000 mieszkańców, a w sierpniu roku ubiegłego, a więc jeszcze przed upadkiem Hankou i Kantonu, liczył już przeszło pół miliona. Podobnie jak inne miasta chińskie, Czungking otoczony jest dookoła murami, które pochodzą jeszcze z czternastego stulecia. Od rzeki prowadzą do nich wysoko pnące się schody, samo miasto bowiem zbudowane jest na skalistym cyplu, leżącym na wysokości około 90 m. nad poziomem rzeki. Po tych schodach dniem i nocą przemykają się w górę i w dół tysiące kulisów z towarami wszelkiego rodzaju.

Hałas i zapachy wszelkiego rodzaju — oto wrażenia, jakie bezpośrednio ogarniają każdego na wstępie do wąskich, zakrzywionych ulic tego miasta, rojących się od świtu do nocy od przechodniów. Hałas wywołują głównie uliczni sprzedawcy. Sprzedawca towarów łokciowych ma mały bęben z kołatką, cyrulik, który czyści również nos, uszy i powieki — ma instrument w postaci wielkich nożyc, wydający dziwne dźwięki, pobielać kotłów kroczy z mosiężnymi talerzami przeciągnięty mi przez sznur, za pociągnięciem którego wydają dźwięk grzechotki...

Ryż, skóry bydłace, cukier trzcinowy, ramie, zioła lecznicze i wszelkiego rodzaju lekarstwa stanowią najbardziej charakterystyczne i najważniejsze pozycje handlu eksportowego Czungkingu. Wśród tych specjalności nie sposób pominąć milczeniem lekarstwa i „pułapek” na... pchły. Pułapkę taką stanowi bambusowy pręt długości około 15 cm. otoczony bambusową klatką w kształcie cygara. Klatka ta chroni ubranie od kontaktu z „lekarstwem”, którym wysmarowany jest pręt. Pułapkę tą wkłada się do rękawa lub z tyłu za kołnierz. Co roku zawodowy czyszciciel pułapek na pchły składa wizyty ich posiadaczom, zabiera pchły (z których wyrabia się następnie lekarstwo) i smaruje pręt świeżą warstwą lekarstwa.

Czungking, który przed wojną rozwijał się z dnia na dzień, stał się obecnie jednym z najbardziej ożywionych miast Chin. Całe miasto i jego okolice rozbrzmiewają dniem i nocą od uderzeń młotów, na każdym wolnym terenie powstają nowe warsztaty fabryczne, a w otaczających miasto górach wykuwa się potężne schrony i pozycje obronne. Czungking stał się fabryką, warownią, pracownią, uczelnią i główną kwaterą wojenną nowych Chin. M. D.

Kurtuazyjny i manifestacyjny charakter wizyty ministra Ribbentropa

Nie będzie rozmów o głębszym znaczeniu

Warszawa, 25. 1. (A) Sfery polityczne Warszawy interesują się znaczeniem wizyty ministra v. Ribbentropa w Warszawie. Wedle zgodnej opinii tych kół, wizyta ministra niemieckiego posiada z jednej strony charakter kurtuazyjny, jest to mianowicie rewizyta w stosunku do ministra Becka, z drugiej zaś strony charakter manifestacji trwałości polsko - niemieckiego paktu o nieagresji z lutego 1934. Podkreśla się z całym naciskiem, że nie są przewidziane żadne rozmowy oficjalne o głębszym znaczeniu, ponieważ wszystkie kwestie, interesujące oba kraje zostały omówione przez min.

Becka bezpośrednio z kanclerzem Hitlerem. Jak wiadomo, jest kanclerz jedynym ośrodkiem dyspozycyjnym w niemieckiej polityce zagranicznej.

W kołach politycznych podkreśla się również, że umowa polsko-niemiecka, dotycząca likwidacji sprawy Żydów wysiedlonych z Niemiec, została w Berlinie podpisana na jeden dzień przed przybyciem Ribbentropa do Warszawy, a również tego samego dnia nastąpiło porozumienie w sprawie wstrzymania wysiedlenia ze strefy pogranicznej.

Komunikat urzędowy o umowie w sprawie powrotu uchodźców do Niemiec

Warszawa, 25. 1. PAT. W wyniku prowadzonych w Berlinie rokowań, które miały na celu załatwienie spraw, wynikłych wskutek wydalenia w październiku ub. roku obywateli polskich z Niemiec, w dniu 24 bm. podpisane zostało w Berlinie porozumienie między Polską a Niemcami, regulujące w sposób ostateczny tę sprawę.

Porozumienie to przewiduje sposób, w jaki wydaleni będą mogli wyjechać do Niemiec na okres potrzebny do zlikwidowania pozostawionych przez nich majątków ruchomych i nieruchomych i powrócić z rodzinami do Polski.

W porozumieniu tym został również przewidziany sposób postępowania przy likwidacji wspomnianych majątków.

Niesamowita podróż Wiedeń-Warszawa pod wagonem pociągu pospiesznego

Warszawa, 25. 1. (A) Strażnik kolejowy na dworcu głównym, zauważył wczoraj, że spod wagonu pociągu pospiesznego, który przybył z Wiednia, wychodzi jakiś pokaleczony i brudny osobnik. Przypuszczając, że jest to złodziej kolejowy, odprowadził go na komisariat i tu się okazało, że osobnikiem tym jest znany kupiec wiedeński Herman Isoga. —

Skonfiskowano mu cały majątek i nie mógł uzyskać zezwolenia na wyjazd z Wiednia. — Udał się tedy na dworzec wiedeński i pod wagonem przebył drogę z Wiednia do Warszawy. Odstawiono go do dyspozycji sądu, gdzie będzie miał sprawę o podróż bez biletu i nielegalne przekroczenie granicy polskiej.

Podniecenie w Paryżu -- bez przerwy

Paryż 25. 1. (A) W tutejszych kołach finansowo - giełdowych daje się odczuć nastroj nerwowego podniecenia i niepewności. Obawy te tłumaczy się nową falą napiętej sytuacji międzynarodowej i wielką ruchliwością dyplomatyczną Włoch i Niemiec, a wreszcie wypadkami w Katalonii. Mimo to jednak zniżka, która tak silnie zaznaczyła się na giełdach londyńskiej i nowojorskiej, w mniej

szym stopniu dotknęła giełdę paryską. Republikański minister spraw zagranicznych del Vayo, który miał zaraz po przyjęciu przez min. Bonneta w Paryżu wracać do Barcelony, w ostatniej chwili jednak odłożył powrót i zabiega o ponowną rozmowę z min Bonnetem. Jak informują jednak w kołach zbliżonych do Quai d'Orsay, do spotkania tego nie dojdzie.

Olbrzymi pożar fabryki „Stojadło”

Warszawa 25. 1. (A) Olbrzymi pożar spowodował niemal doszczętne spłonięcie wielkiego zakładu przemysłu metalowego „Stojadło” pod Mińskiem Mazowieckim, należącego do znanego przemysłowca żydowskiego Fogelnesta. Ofiarą płomieni padły olbrzymie hale fabryczne wraz z cennymi maszynami, su-

szarnie i magazyny z wielką ilością materiałów i gotowych wyrobów. Straty wynoszą około 400.000 zł. Przeszło 220 robotników pozostało bez pracy. Przyczyna wybuchu pożaru przedstawia się dość tajemniczo. Władze wszczęły dochodzenia.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Burzliwy incydent na sali sądowej

Dziś podczas rozprawy Dziekanowskiego i tow. doszło do burzliwego incydentu na widowni. W pewnej chwili wywiązała się ostra sprzeczka pomiędzy adwokatem Wikto rem Szembekiem a b. nauczycielem tańców Gruszczyńskim. W trakcie sprzeczki p. Gruszczyński znieważył czynnie adw. Szembeka, który nie pozostał mu dłużny. Incydent został szybko zlikwidowany przez służbę bezpie-

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa, 25. 1. (A) Dzisiejsze notowania giełdy warszawskiej (zamknięcie kursów):

Akcje: Bank Polski 133, Zyrardów 61,5, Wegiel 33, Ostrowieckie 67, Cukier 35, Starachowice 51 i 1/1, Lilpop 92,5, Modrzejów 18 3/4. Tendencja utrzymana.

Papiery procentowe: 3 proc. inwestycyjna I em. 86, — II em. 87, 4 proc. delarowa 42 3/4, 5 proc. konwersyjna 61,5, 1 pół proc. wewn. 65 3/4, 4 proc. konsolidacyjna 66,5. Tendencja nieco słabsza.

czeństwa, po czym rozprawa spokojnie potoczyła się dalej.

NAPOLEOŃSKIE MARZENIA HITLERA

CO MÓWI OTTO STRASSER O PLANACH TRZECIEJ RZESZY

Andrzej de Reka zamieszcza w „L'Époque” bardzo interesujący wywiad z Ottonem Strasserem.

Nazwisko, które rzadko dzisiaj pojawia się na łamach prasy, było kilkanaście lat temu bardzo popularne w Niemczech... Braci Strasser, pochodzących z Bawarii, uważa można za twórców nowej Rzeszy niemieckiej. Organizowali oni północne Niemcy i oddali je Hitlerowi. Goebbels, dzisiejszy wszechwładny minister propagandy, był sekretarzem Grzegorza Strassera i w taki sposób wszedł w kontakt z Hitlerem. W roku 1925 w Bamberg, kiedy zarysowały się pierwsze różnice między Grzegorzem Strasserem a dzisiejszym kanclerzem — Goebbels porzucił Strassera, przechodząc całkowicie na stronę hitlerowską.

Otto Strasser rozporządzał w Berlinie 60 tysiącami zorganizowanych zwolenników. Miał poza tym z pół tuzina dzienników i wywierał ogromny wpływ na opinię publiczną.

Co łączyło go z Hitlerem?

Wspólny pogląd na niesprawiedliwość pokoju wersalskiego, który — ich zdaniem — „poniżał Niemcy”. Ale zapatrywania na drogę przyszłości obu polityków różniły się.

Hitler chciał zastąpić traktat wersalski nowym Brześciem Litewskim.

Otto Strasser nie chciał ani Wersalu francuskiego, ani Wersalu niemieckiego. Chciał pomyślności gospodarczej Niemiec i pokoju Trzeciej Rzeszy — to jest pokoju świata.

Stąd

różnica zdań

między nim a Hitlerem.

Stąd rozbieżności na temat spraw społecznych i gospodarczego programu nacjonal-socjalizmu. I stąd wreszcie tragedia: Grzegorz Strasser zostaje rozstrzelany w dniu 30 czerwca 1934 roku.

Otto Strasser, powiernik i najbliższy współpracownik Hitlera, ratuje się ucieczką.

De Reka spotkał Ottona S. w jednym z państw graniczących z Francją. Rozmowa toczyła się na temat obecnej sytuacji europejskiej.

— Co pan myśli — zapytał de Reka — o rozmowach rzymskich?

— Jestem przekonany — mówi Strasser — że ofensywa trwa w dalszym ciągu.

— Jaka ofensywa?

OFENSYWA HITLEROWSKA

mająca na celu panowanie nad światem.

— Czy atak idzie przeciwko Francji?

— Tak jest. Francja padnie na samym końcu, ale nieodwołalnie, ofiarą agresji. Lecz na razie jest ona jeszcze za silną. Osłabienie Francji na morzu Śródziemnym i w koloniach oraz zwiększenie sił niemieckich na wschodzie — oto są metody, wzajemnie się uzupełniające.

— Nie nalegam na bliższe wyjaśnienia — mówi de Reka — gdyż wiem, że pan przeżył te kwestie jeszcze przed wyjazdem Chamberlaina do Rzymu. Oczywiście, że jest to niebezpieczne dla Francji. Obawiam się, aby Francja nie została wciągnięta w jakieś konferencje, których ostatecznym celem byłoby ustępstwa wobec państw „osi”. Lecz czy pan widzi jakieś inne niebezpieczeństwa, grożące w tej chwili Francji?

— Tak jest — ucina krótko Otto Strasser.

— Widzę ofensywę moralną, o gwałtowności bez precedensu. — Ma ona na celu doprowadzić do rozkładu wewnętrznych sił francuskich. Lecz ofensywa ta nie idzie tylko w kierunku Francji. Zwraca się ona jednocześnie

przeciwko Anglii,

przeciwko jej imperium kolonialnemu — i tu spotyka się z pomocą Japonii.

Zwraca się ona przeciwko Ameryce, prze-

ciwko całemu światu. Nie są to puste słowa. Każdy sukces wzmacnia tylko akcję i przenosi ją na coraz to większe tereny...

Po chwili milczenia Strasser wrócił znów do przerwanej myśli:

— Twierdziłem, na krótki czas przed wybuchem wojny, rozmawiając z moim kolegą który był oficerem pruskim: „Jeżeli Niemcy wygrają wojnę, nastąpi wówczas scentralizowanie Europy przez Prusy. Będzie to

nieszczęście dla świata

— Tych słów nie powtarzał pan Hitlerowi?

— Ależ, tak!

— Ico on odpowiedział?

— Zaczerwienił się z gniewu. W końcu oświadczył, że jestem złym Niemcem...

— I co?

— Nic. Zwróciłem mu uwagę, że gdyby Niemcy wygrały wojnę, to nie byłby kanclerzem i nie mógłby rozwijać swych idei. — Skarżył się na mnie wobec brata...

De Reka roześmiał się. Nagle Strasser spoważniał i zapytał:

— Czy wy nie macie mężów stanu we Francji?...

— Nie znam ich...

— Jak można — mówił dawny współpracownik Hitlera — jak można nie widzieć tego, co się dzieje, jak można nie przewidywać przyszłości!

Jak można nie ogarniać szerszych horyzontów! Jak można sądzić, że ta

siła, raz wprawiona w ruch, zniszczy się sama przez się!

Jeżeli wypadki dziejowe będą postępowały w takim rytmie, w jakim toczą się obecnie, to nie będziemy długo czekać, aby zobaczyć żołnierzy Hitlera na Węgrzech i nad Morzem Czarnym...

Wtedy będzie zastanawiał się on, jaki szlak ma obrać: północny na Odessę i Kijów, czy też południowy w kierunku Bagdadu...

— I jaką drogę, według pana obierze Führer?

— Sądzę, że północną. Niech pan weźmie pod uwagę, że ta droga prowadzi

do opanowania Ukrainy

która w zamysłach Hitlera odgrywa tę samą rolę, jaką w planach Napoleona odgrywała Polska... Chodzi o stworzenie nowej Ro-

sji, państwa o ustroju faszystowskim, któreby było związane jak najściślejszym sojuszem gospodarczym i wojskowym z Niemcami. To będzie wstępem do ogólnie - światowej hegemonii Niemiec.

— Jakimi środkami rozporządzają Niemcy hitlerowskie, zmierzające do tego celu?

— Przede wszystkim propaganda, miliony marek, które mają za zadanie szerzenia fermentów i sprzecznych poglądów w państwach jutrzejszych przeciwników.

Propaguje się ideały „rewolucji rasistowskiej”, dalej niemieckie zapatrywania gospodarcze, polityczne i społeczne... I tak np. w Anglii kultywuje się jednocześnie i

bolszewizm i pacyfizm

W Ameryce popiera się ruch przeciwko Rooseveltowi, propagując ideę neutralności bezwzględnej.

— Jak widzę, jest to program dość obszerny...

— Będzie to trwało tak długo, dopóki nie skończy się ze wschodem, to znaczy dopóki nie dojdzie do ostatniej rundy... Niemcy biorą pod uwagę w tej chwili przede wszystkim pograniczne kraje słowiańskie, tudzież państwa bałkańskie...

Otto Strasser podnosi głos:

— Pierwszym celem Niemiec jest

organizacja środkowej Europy pod hegemonią Niemiec

— A potem?

— Potem sprawdzą się słowa Masaryka, wypowiedziane trzydzieści lat temu: „Jeżeli Niemcy osiągną hegemonię na wschodzie, to będzie dla nich o wiele łatwiejszą rzeczą wyrównać wszystkie rachunki, jakie pangermanizm posiada na Zachodzie. Rachunki z Francją, z Anglią, może nawet ze Stanami Zjednoczonymi”.

— Tak! — odpowiedział de Reka — trzeba się będzie bić za ludzi ślepych. W taki sposób wyjdzie się może z orbity tego zgniłego pokoju, który nie może niczego uratować. Nie ludźmy się bowiem. Rokowania pokojowe nie zapobiegają wojnie. Przeciwnie. Francja ustępująca, Francja słaba — będzie dla potężnych Niemiec nie przykładem, lecz pokusą.

— I ja tak sądzę — zakończył rozmowę Otto Strasser.

ECHA ZE ŚWIATA

Waszyngton potomkiem królów Anglii

Największą niespodzianką dla Ameryki wśród eksponatów, jakie będą wystawione w pawilonie brytyjskim na światowej wystawie nowojorskiej będzie drzewo genealogiczne Jerzego Waszyngtona.

Stwierdza ono, że Waszyngton pochodzi od króla Jana Bez Ziemi i że jest spokrewniony z dziewięcioma z 26-ciu baronów, którzy poręczyli wykonanie Magna Charta.

Anglicy wystawiają również w Nowym Jorku oryginał Magna Charta.

Księżniczka nie zna swego narzeczonego

Księżniczka Fawzieh, siostra króla egipskiego Faruka ujrzy dopiero za kilka tygodni po raz pierwszy w życiu swego przyszłego męża, następcę tronu Iraku. Przybędzie on w marcu do Egiptu, by odwiedzić swą nieznaną narzeczoną.

Księżniczka jest zaręczona już od maja ub. r.

Ślub młodej pary odbędzie się z początkiem lata.

1000 kandydatów do spadku 19 i pół miliarda

Tysiąc kandydatów rości sobie prawa do olbrzymiego spadku w sumie 19 i pół miliarda złotych po emigrancie portugalskim Domingos Faustino Correia

Correia wyemigrowawszy do Brazylii, dorobił się kolosalnego majątku, pozostawiając 370 milionów funtów ang. w gotówce i papierach, i drugie tyle w nieruchomościach i terenach.

Unierając sporządził testament, że spadkobiercy jego mogą ubiegać się, o krociowy majątek dopiero po 50 latach.

Obecnie termin ten minął i zgłosiło się przeszło 1000 spadkobierców z Portugalii i Ameryki, wśród których m. in. znajdują się: b. prezydent Urugwaju Terra, b. prezydent Meksyku Ortiz Rubio i b. szef rządu chilijskiego Carlos Davila.

Tournee koncertowe Paderewskiego w Ameryce

Nowy Jork 25. 1. PAT. Prasa amerykańska donosi, że w lutym przybywa do Ameryki na trzymiesięczne tournée koncertowe Ignacy Paderewski. Pierwszy koncert, który transmitowany będzie przez radio, odbędzie się w dniu 26 lutego.

PROSZĘ POSŁUCHAĆ WYROKU!

Prawo i honor

Czy rzeczywiście stare wypróbowane zasady adwokatury giną bezpowrotnie? Czy zaufanie jakim klient darzy swojego zastępcę prawnego, a władze adwokata — powoli kruszeją?...

Mecenas S., znany cywilista, podyktował swej urzędniczej list o następującej treści:

„Wielmożny Pan Stefan B., kupiec w miejsku. W sprawie, którą mi przeciw Panu powierzono, zechce Pan łask. zjawić się w moim biurze. Nadaje się ona do ugodowego załatwienia. W razie nieprzybycia Pana mam polecenie skierowania sprawy na drogę sądową“.

W kilka dni później mecenas S. przyjął w swoim gabinecie wezwanego przeciwnika. Na ścianie poza fotelem adwokata, wisiał wielki jego portret w todzie, na tylnym planie obrazu widoczny był posążek Temidy z wagą i mieczem. Spoza oszklonych drzwi biblioteki wyglądały foliały orzeczeń Najwyższego Sądu, o grzbietach ze złożonymi literami.

Mecenas S. odznacza się wielką wrażliwością na zasady, które, aczkolwiek w żadnych kodeksach nie spisane, obowiązują drogą uświęconego zwyczaju.

— Czy ma pan zastępcę prawnego, to znaczy, czy pan zamianował sobie pełnomocnika w niniejszej sprawie? — zwrócił się on do przybyłego. — Prawidła adwokackie nie pozwalają nam bowiem pertraktować z przeciwnikiem, gdy ten przybrał już sobie rzecznika prawnego.

— Nie mam.

— W takim razie — dobrze. Mogę z panem bezpośrednio rozmawiać... (W tym miejscu mecenas S. przedstawił przeciwnikowi żądanie odszkodowawcze, jakie rościł sobie jego klient przemysłowiec Artur Z. do wezwanego z tytułu niedotrzymanej transakcji handlowej).

— Mógłbym z panem sprawę załatwić ugodą, w której może pan uzyskać bardzo daleko idące ustępstwa... — tymi słowy zakończył adwokat swoje oświadczenie.

— Panie mecenasie — odparł gość mecenas, paląc doskonałego papierosa, którym go gospodarz poczęstował. Ja się już raz sparzyłem na podobnej sprawie. Pewien pośrednik chciał załatwić spór jaki miałem ze spółnikiem. Już miałem mu położyć na stół weksle dla pokrycia pretensji gdy zapytałem go, czy posiada pełnomocnictwo do ostatecznego załatwienia sprawy i przyjęcia weksli. Co się okazało? Byłbym szpetnie wpadł! Pośrednik ów — nie posiadał w ogóle żadnego upoważnienia od mojego przeciwnika!... — Ja przeto, panie mecenasie, muszę mieć „czarno na białym“ — Muszę pana zapytać, tak samo, jak owego jego mościa zapytałem: Czy posiada pan pełnomocnictwo do załatwienia tej sprawy?...

Podczas tego przemówienia mecenas naprzemian to krasniał na twarzy to bladł. Wystuchał grzecznie do końca, a potem dał znak sekretarce. Sekretarka wstała. Gość zrozumiał, że rozmowa jest skończona. Adwokat pożegnał go uprzejmie, lecz chłodno.

Po telefonicznym porozumieniu z dziekanem Izby adwokackiej, mecenas S. wniósł przeciw Stefanowi B. skargę o zniesławienie. Delikatny spór na temat, czy osądzenie adwokata o nieposiadanie należytej pełnomocności, ponęca go w opinii publicznej spoczywał w rękach wytrawnego sędziego. Adwokat powołał się na panujące od niepamiętnych czasów zwyczaj, że gdy adwokat zjawia się z interwencją u władzy, wystarczy, gdy powoła się na otrzymane od strony pełnomocnictwo, a władza do puszcza go do wyuszczenia sprawy.

— Nasze ustne oświadczenie legalizuje pełnomocnictwo, którego klient nam udziela. — Dotychczasowy zwyczaj, że adwokat nie jest obowiązany legitymować się pisemną pełnomocnością, gdyż urząd, czy przeciwnik wierzy że adwokat je otrzymał, niestety coraz bardziej popada w niepamięć. W niektórych sprawach w ogóle nawet nie uchodziło, aby klient udzielał swojemu rzecznikowi zlecenia w innej formie jak tylko ustnej. Nadeszły jednak czasy bardziej praktyczne, bardziej rzeczowe — ty-

PRASA CODZIENNA W SOWIETACH

Prasa ZSRR jest całkowicie opanowana przez partię rządzącą. Prasy opozycyjnej ani niezależnej nie ma w Rosji od lipca 1918 r. zupełnie, wszelkie organy tego rodzaju kolportowane są tylko w drodze nielegalnej.

W ciągu z górą 20-tu lat swojego istnienia prasa sowiecka rozwinęła się bardzo. Zarówno jakościowo jak ilościowo, stan jej w okresie porewolucyjnym 1917,18 roku był bardzo miżerny. Brak papieru, liche gatunki farb drukarskich (druk był ledwo czytelny) itp. czynił z ówczesnej prasy sowieckiej bardzo niedoskonałe narzędzie propagandy i informacji.

Od tego czasu nastąpiły jednak w tej dziedzinie duże zmiany na lepsze. Nakład prasy sowieckiej przekroczył w maju 1935 r. 35 milionów egzemplarzy.

„Prawda“ — katechizm komunisty...

Największym dziennikiem ZSRR jest moskiewska „Prawda“ (istnieje również „Prawda“ leningradzka), centralny organ partii komunistycznej, istny „katechizm“ jej członków, szukających na jej łamach natchnienia i dyrektyw swojej działalności we wszystkich wątpliwościach, rozterkach i niepewnościach. („Prawda“ locuta, causa finita...) Nakład „Prawdy“ przekroczył ostatnio dwa miliony egzemplarzy. Otrzymała ona niedawno nową drukarnię i wspaniałe gmach, którego urządzenie nie ustępuje najlepszym zachodnio-europejskim i amerykańskim potrzebom prasy

„Izwestia“

Drugim z kolei dziennikiem ZSRR są „Izwestia“ (nakład 1.600.000) oficjalny organ rządu związkowego. Ton „Izwestii“ jako organu nie partii, lecz rządu, utrzymującego stosunki dyplomatyczne ze wszystkimi innymi państwami świata, jest oczywiście zupełnie inny, aniżeli „Prawdy“...

Przy tym pamiętać należy, że „Izwestia“ nie mają za sobą tej tradycji i przeszłości rewolucyjnej co „Prawda“ wychodząca jeszcze za czasów caratu (za granicą), redagowana przez samego Lenina; „Izwestia“ zaś wychodzą dopiero od kwietnia 1918 r.

Stanowisko naczelnego redaktora „Prawdy“ jest oczywiście jednym z najpoważniejszych i najbardziej honorowych posterunków w ZSRR. Piastował je przez długi szereg lat Mikołaj Bucharin; znalazłszy się w niełasce, przeniesiony został na stanowisko naczelnego redaktora „Izwestii“ była to jawna degradacja.

Rzecz ciekawa, że redaktorzy gazety „Izwestii“ stanowczo nie mają szczęścia... Jeden z jej filarów, Karol Radek, również znalazł się w niełasce. Podobnie następca Bucharina, Tal, usunięty został jako „wróg ludu“ przed

kilku miesiącami ze stanowiska naczelnego redaktora pisma.

Wielkie nakłady prasy kierowanej

Z innych dzienników (centralnych) zasługują na wymienienie: „Krestianskaja Gazeta“ (Gazeta Chłopska), bijąca 1.250.000 egzemplarzy i rozpowszechniona na kolchozach. Organ „Komsomołu“ (Związek młodzieży komunistycznej), jest „Komsomolskaja Prawda“ nakład 600.000 egzemplarzy, w redakcji jej zaszły niedawno poważne zmiany w związku z „czystką“ tej organizacji i usunięciem jej przywódcy, Kosariewa. Istnieje również w Sowietach pismo, przeznaczone dla młodzieży (t. zw. pionierzy) w wieku od 10 do 15 lat, „Pionierskaja Prawda“ wychodzące raz na dwa dni i bijące również około 600.000 egzemplarzy. Wszystkie te nakłady wydają nam się bardzo duże, należy jednak mieć na uwadze, że ZSRR ma około 170 milionów mieszkańców.

Na uwagę zasługuje jeszcze pismo dziecięce dla dzieci chłopskich „Kolchoznye Rebiata“, drukujące z górą 300.000 numerów.

Organy ministerialne

Mają również swoje organy poszczególne komisariaty ludowe (ministerstwa) Związku Sowieckiego. Każdy z nich poświęcony jest specjalnie tej dziedzinie życia, którą administruje odnośny komisariat ludowy. Tak naprzykład organem ekonomicznym, zajmującym się sprawami życia gospodarczego jest „Finansowaja Gazieta“ (dawna „Ekonomiczeskaja Żyżn“) wydawana przez komisariat ludowy finansów i Bank Państwa (Gosbank). Organem „profsojuzów“ (związków zawodowych) jest „Trud“ komisariat lud. oświaty wydaje „Gazetę nauczycielską“ komisariat obrony ludowej — dziennik „Krasnaja Zwiezda“, komisariat marynarki wojennej — „Krasnyj Flot“ „Ossoawiachim“ (sowiecki LOPP) — „Na Storożie“ (Na straży) itd.

Felietoniści rozweselają...

Zaznaczyć trzeba, iż treść gazet sowieckich różni się bardzo od prasy zachodnio-europejskiej i amerykańskiej. Jest ona nastawiona przeważnie na zagadnienie gospodarcze, związane z t. zw. budownictwem socjalistycznym, część polityczna urabiana jest oczywiście na jedną z gór wskazaną modłę. Dlatego gazety sowieckie są dość suche i jednostajne, zdaje sobie sprawę z tego kierownictwo prasy sowieckiej i postarało się — za bardzo drogie pieniądze — o współpracę pierwszorzędných felietonistów-humorystów, których zadaniem jest ożywienie treści gacety i „rozweselenie umysłów czytelników...“

Najbardziej urozmaiconą treścią spośród gazet sowieckich odznacza się niewątpliwie „Wieczerniaja Moskwa“ (popołudniówka, wychodząca w Moskwie), robiona jest na wzór zagranicznych pism bulwarowych. Ciekawe, że gazeta ta cieszy się największą poczytnością wśród czytelników sowieckich, kioski sprzedające ją są stale obleżone przez czytelników, ustawiających się w długie kolejki...

Sędziowie reflektują na podwyżkę uposażeń

Warszawa 25 1. (Sin) Jak już doniesiono, organizacje sędziowskie podjęły akcję, mającą na celu podwyżkę uposażeń, m. in. wysunięty został projekt, aby część dochodów pisarzy hipotecznych i notariuszy została przełana na rzecz Skarbu Państwa, by w ten sposób znaleźć fundusze, które by umożliwiły podwyższenie poborów sędziowskich. Projekty te, jak było do przewidzenia, spotkały się ze sprzeciwem zainteresowanych notariuszy.

CZYTELNIKU!

Jesteś świadkiem ciekawego wydarzenia — podziel się z Redakcją. Telefon 136-89.

mi słowa kończył mecenas S. swój wywód, z lekkim odcieniem smutku.

Stefan B. odwołał do protokołu swoje posądzenie i przeprosił adwokata, który wcale nie należał, aby oskarżony został ukarany. Nie należy bowiem również do dobrych manier adwokackich dążyć do pogwałcenia przeciwnika.

QUID IURIS?

NIEZNANE PAŃSTWA W SERCU EUROPY

SZKLANA WYSPA I OSTATNIA FEUDALNA WŁADCZYNI

Istnieje grupa wysp, na których mówi się po francusku, chociaż nigdy nie należały one do Francji. Na tym archipelagu znajdują się cztery państwa, z których jedno rządzone jest systemem feudalnym, stanowiąc pod tym względem jedyny twór polityczny tego rodzaju, który przetrwał do naszych czasów.

Większość ludzi, zapytanych o położenie geograficzne tych osobliwych „krajów“, będzie ich szukać na mapie odległych kontynentów, podczas gdy znajdują się one w sercu Europy, oddalone o kilka zaledwie kilometrów od wybrzeży Normandii.

Są to cztery normandzkie wyspy: Jersey, Guernsey, Sercq i Aurigny, które, pomimo że znajdują się w granicach francuskiej suwerenności, należą jednak do Anglii. Ze względu na polityczny ustrój, sądownictwo, datujące się ze średniowiecza i swoiste zwyczaje wyspy te stanowią w Europie prawdziwe curiosum.

Bliiska znajomość z tymi państewkami, posiadającymi własny rząd, własne wojsko i parlament, wprawia w zdumienie, że takie twory polityczne istnieją jeszcze w Europie w 20 wieku.

— Co za szkoda, że oddaliśmy te wyspy Anglii — mówią czasami Francuzi. Nie przypuszczają, że popełniają błąd ze względu na historyczną prawdę. Nie Anglia zdobyła te wyspy, lecz one — zdobyły Anglię.

Należały niegdyś do Wilhelma, księcia Normandii, który w roku 1066 zdobył Anglię i koronował się w Hastings na jej króla. Gdy Normandia później połączyła się z Francją, cztery wysepki dochowały wierności królowi angielskiemu i pozostają po dziś dzień w posiadaniu Anglii, chociaż nie słyszano na nich nigdy innej mowy, niż francuska.

Król angielski — księciem Normandii

Największym z czterech wyspiarskich państewek jest Jersey. Pierwsza jego osobliwość polega na tym, że wszyscy urzędnicy muszą pobierać nauki we Francji i posiadać tytuł prawnika na uniwersytecie w Caen. Jest to bowiem jedyna uczelnia, w której wykładane jest stare normandzkie prawo. Dzieje się to ze względu na mieszkańców Jersey, których życie społeczne reguluje się według dawnych normandzkich zasad prawnych. Po dziś dzień np. jest w użyciu procedura sądowa zwana „Clameur de Ha-

ro“. Procedura ta ma następujący przebieg: pokrzywdzony klęka wobec świadków i krzywdziela, krzyżuje ręce na piersiach i woła: — Haro; Na pomoc, mój książę! Dzieje mi się krzywda!

Ceremonia ta oznacza, że obaj przeciwnicy mają się udać do sądu, który rozpatrzy sprawę.

Jersey ma własny parlament, składający się z siedemnastu posłów z wyboru i z przedstawicieli angielskiej korony. Parlament ten jest zupełnie niezależny od angielskich izb prawodawczych. Sądownictwo sprawowane przez krajową instytucję, która wydaje wyroki według starego normandzkiego prawa ludowego w imieniu księcia Normandii. Taki tytuł nosi na wyspie król angielski. Wyspa Jersey eksportuje rocznie 50,000 tonn kartofli.

Cudzoziemcowi pokazują tu przede wszystkim starą krytą słomą chatę, gdzie w zamierzonych czasach odbywały się obrady parlamentu, przeniesionego obecnie do nowoczesnego pięknego budynku.

Purpurowy sztandar Guernsey

Wyspę Guernsey lud przezwał szklaną wyspą. Łagodny klimat sprawia, że mieszkańcy zajmują się głównie uprawą jarzyn. Gdy się przelatuje nad Guernsey w samolocie, widzi się takie mnóstwo inspektowych okien, że wyspa robi wrażenie zbudowanej ze szkła.

Guernsey również posiada własny parlament. Językiem miejscowym jest francuski w tej postaci, w jakiej posługiwano się nim w 16 wieku.

Większą jeszcze osobliwością jest okoliczność, że wyspa stanowi jedyny obszar brytyjskiej monarchii, gdzie istnieje obowiązek pow-

szecznej służby wojskowej. Podczas wojny światowej wyspa Guernsey wystawiła własny batalion z purpurowym normandzkim sztandarem. Była to najstarsza wojskowa formacja brytyjskiej armii. Państwo Guernsey posiada dwie kolonie. Stanowią je wysepki Herm i Jethou, zależne od głównej wyspy.

Piraci i państwo bez więzienia

Najbliżej Francji położoną i zarazem najdziksza i najniegościnniejszą jest wyspa Aurigny, oddalona o 12 kilometrów od wybrzeża Normandii.

Wyspa posiada jedno tylko osiedle Sainte Anne lecz ma również własny parlament. Głównym źródłem utrzymania mieszkańców do początków 19 wieku było przywłaszczanie sobie ładunku żaglowców, które rozbijały się przy wybrzeżu z winy tubylców.

Wyglodzeni obywatele Aurigny palili bowiem ognie w najniebezpieczniejszych miejscach wybrzeża, aby skierować ku nim przejeżdżające statki żaglowe, które rozbijały się zrywając się łupem wyspiarzy.

Najbardziej jednak interesującą z czterech wysepek jest Sercq, gdzie zachowały się w całej czystości zwyczaje i prawa średniowiecza. Panuje tu ostatnia feudalna władczyni w Europie „La bonne dame de Sercq“ — dobra pani z Sercq, która rządzi wyspą z pomocą urzędników, noszących średniowieczne tytuły.

Pani Sybilla Hathaway, obecna władczyni wyspy Sercq, posiada nieograniczoną władzę, z której korzysta jednak bardzo umiarkowanie.

Sercq posiada nie tylko najmniejszy port, lecz również najmniejsze więzienie na świecie, z którego zrobiono użytek po raz ostatni przed dwunastu laty. Zamknięto w nim wtedy dziewczynę, która kradła chustki do nosa. Przedstawiciel miejscowej „policji“ stwierdził wówczas, że stary zardzewiały zamek nie funkcjonuje. Pozostawił więc drzwi przymknięte, po wzięciu od dziewczyny przyrzeczenia, że nie będzie próbowała ucieczki. Gdy nastał wieczór, wypuszczono uwięzioną, bowiem bała się ona spędzić noc w samotności. Woląła więc złożyć uroczystą przysięgę, że nie będzie więcej kradła. Feudalna władczyni wyspy zadowolona się tym przyrzeczeniem i więzienie opróżniło się zowu, co oszczędziło wydatku na sprawienie nowego zamku do drzwi.

Lisy platynowe w Norwegii

Oslo, 25. 1. (K) Norweskim hodowcom lisów udało się wyhodować nowy gatunek lisa polarnego. Pierwsze skórki tzw. lisa platynowego znalazły się już zeszłego roku na rynku, przy czym za jedną skórki przeciętnie płacono 1.100 koron norweskich. Tego roku przeciętna cena jednej skórki podskoczyła do 3.460 koron, a za najlepsze skórki płacono już powyżej 4.000 koron. Hodowcy tych lisów platynowych czuwają troskliwie nad tym, by zagranicę nie dostał się żaden żywy lis platynowy. Popyt na te lisy był bardzo duży, ale podaż była bardzo skąpa.

ROBERT STONE

SZALONA PRZYGODA

Nazywa się wprawdzie zupełnie inaczej, ponieważ jednak jestem dyskretny, nazwę go krótko Haraldem. Jest jednym z najpopularniejszych aktorów filmowych. Pewnego razu, po teatrze zabrał mnie swoim samochodem. — Mieszkamy w bliskim sąsiedztwie.

— Nie jest jeszcze późno — rzekł po drodze — czy nie chciałby pan wypić u mnie filiżanki kawy.

Zgodziłem się na to. Wkrótce potem siedzieliśmy w jego gabinecie.

— Co to takiego? — zapytałem wskazując na kosz, który stał na biurku.

— Poczta wieczorna — wyjaśnił Harald — Jutro rano przegłędnie ją moja sekretarka.

— Przeważnie listy od wielbicielek?

— Po części, po części zaś są to prośby o autografy oraz o fotografie z moim podpisem. W granicach możliwości spełniam te życzenia i odpowiadam na listy. To znaczy moja sekretarka wystukuje na maszynie kilka wierszy, według ustalonych już z góry schematów a, b, c, ja tylko podpisuję.

— Listy pisują zapewne podiotki, marzycielki itp., nieprawdaż?

— Przeważnie, ale nie zawsze. Przeżyłem

już niejednokrotnie najdziwniejsze historie.

— Może mi pan najciekawszą opowie?

— Kiedy myślę dziś o niej to wciąż jeszcze nie mogę oprzeć się uczuciu grozy — rzekł Harald. — Pewnego popołudnia wróciłem właśnie z wytwórni, gdy zatelefonowała jakaś dama. Moja sekretarka powiedziała mi, że kobieta ta kilkakrotnie już telefonowała twierdząc, że idzie o bardzo ważną sprawę. Nazwiska nie podała. Przystąpiłem do telefonu.

— Czy pan Harald? — usłyszałem miły głos kobiety. — Musi pan być u mnie o godz. 5-ej. Uprzedzam pana od razu, że nie jestem ani historyczką, ani też nie kocham się w panu. Idzie w tym wypadku o życie ludzkie!

— Kto mówi? — zapytałem.

Dama podała mi swoje nazwisko i adres. — Nie chciała jednak przez telefon zdradzić, po co mnie do siebie wzywa.

— Dobrze — odparłem — przyjdę.

Cała ta historia bardzo mnie zaciekawiła. Zajrzałem do książki telefonicznej i istotnie znalazłem tam nazwisko i adres tajemniczej damy. Wyszedłem więc z domu. Na schodach zatrzymałem się i jeszcze zawróciłem do gabinetu, by coś ze sobą zabrać.

— Rewolwer? — przerwałem mu.

— Nie, coś innego — rzekł Harald i ciągnął dalej: — Wsiadłem do swego auta i pojechałem. Zatrzymałem się przed wytworną willą w zachodniej części miasta. Dla ostrożności zasięgnąłem wpieryw informacji u portiera. — Kiedy wymieniłem nazwisko owej damy portier nisko się uklonił. Pojechałem windą na górę. Przystojna pokojówka otworzyła mi drzwi. Bezpośrednio potem zjawiała się — Ona. Niezwykle piękna, może trochę demoniczna. Na jej widok zrozumiałem, że dobrze zrobił, czyniąc zadość jej wezwaniu. Tak cudownej kobiety nigdy dotąd nie widziałem. Podała mi rękę, a potem zapytała rzeczowo:

— Czy napije się pan ze mną herbaty?

— Bardzo, proszę panno... panno...

— Jestem mężatką — odparła dama — a raczej wdowa. Mój mąż umarł przed dziesięcioma miesiącami kiedyśmy byli w Indiach. Od trzech miesięcy jestem tu.

Poszedłem za nią do salonu, gdzie stolik był już nakryty na dwie osoby.

Madame sama nalewała herbatę. Przy tym rozmawialiśmy o tym i owym. Nie mogłem wprost oderwać wzroku od tej kobiety.

W jej oczach było coś zagadkowego, niepokojącego i drapieżnego.

— Otóż łaskawa pani — powiedziałem wreszcie zapalając papierosa — czym mogę pani służyć?

Powiedziałem to, gdyż piękna pani już kil-

WYTWÓRNIA pośmiertnych masek

Sztuczny nos Ottona Habsburga i odlew ręki Roosevelta

PRAGA, w styczniu.

Nigdzie nie odczuwa się tak silnie bliskości śmierci, jak przed maskami Theo Henninga, który wystawił w swoim atelier prawdziwe cuda sztuki kształtowania (moulage).

Oto leży przed nami ręka słynnego wiedeńskiego chirurga, profesora Eiselsberga, istotnie arcydzieło naśladownictwa. Lęk wprost ogarnia na widok tej ręki, niesamowicie podobnej do żywej. Gdybyśmy nie wiedzieli, że leży przed nami martwy twór, gotowi byłibyśmy ująć i głaskać tę rękę, która wielu tysiącom ludzi uratowała życie i przywróciła zdrowie.

Ręka jakby wyrasta żywa z deski na której leży. Znać na niej każdą zmarszczkę, każdą porę, widać wyraźnie nawet małe żyłki, w których krew jak gdyby nie przestała pulsować.

Jedynie jej nieruchomość świadczy o tym, że mamy przed sobą twór ludzkiej ręki, dzieło mistrza Henninga.

Pogodny jak u żywego człowieka, jest wyraz twarzy pośmiertnej maski profesora Pirqueta, słynnego pediatry, który przed kilku laty popełnił wraz z żoną samobójstwo.

Pośmiertna podobizna śpiewaka Eryka Schmede przypomina ludzko człowieka, zagrożonego w spokojnym śnie.

Twarz znanego prawnika Stegera, obrońcy pani Grosarescu, która zastrzeliła z zazdrości męża, słynnego aktora, czyni wrażenie, jakby Steger zastanawiał się głęboko nad zawiłym prawnym zagadnieniem.

Nie mniej pełne żywego wyrazu są pośmiertne maski profesora Kermanera, słynnego ginekologa, oraz arcyksięcia Leopolda Salwatora.

Procedura kształtowania, znana pod nazwą „moulage”, nie jest zwykłą dawniej metodą odlewów gipsowych, które poprzedzane było pokrywaniem skóry warstwą tłuszczu i zgoleniem włosów. Odlewów z części ciała, które łatwo było uszkodzić, nie można było w ogóle sporządzać, jak również odlewów ży-

wego ciała, ponieważ w takich wypadkach skóra łatwo ulegała poranieniu, albo procedura powodowała silne bóle.

— Daleko lepiej, niż gips — oświadczył Theo Henning — nadaje się do zdejmowania pośmiertnych masek wynaleziona przez mojego ojca masa, nazwana „elastyną”, nie wymagająca uprzedniej warstwy tłuszczu, ani późniejszego łączenia poszczególnych części odlewu. Umożliwia zdjęcie maski twarzy wraz z uszami i zachowuje dokładnie cechującą ją wyraz. Stanowi autentyczny dokument, stwierdzający tożsamość zmarłego. Rzeźbiarze będą mogli w przyszłości użyć tych masek jako idealnego modelu przy sporządzaniu popiersi. Tak uczyniono zresztą z maską profesora Pirqueta.

Masę ogrzewa się lekko i nakłada bezpośrednio na twarz, rękę lub jakąkolwiek część

Dewizy dla wyjeżdżających na wystawę nowojorską

Warszawa. 25. 1. (Sm.) W najbliższym czasie podjęte będą decyzje ustalające kontyngent dewizowy, przeznaczony na wyjazdy turystów z Polski do Stanów Zjednoczonych w okresie Światowej Wystawy w Nowym Jorku. Jak podają, dla uczestników wycieczek morskich polskimi okrętami, przyznane mają być kontyngenty w wysokości 200 dolarów od osoby.

Zatoka pucka wolna od lodu

Puck 25. 1. PAT. Port w Pucku jest już wolny całkowicie od lodu i wraz z zatoką pucką stał się w bieżącym tygodniu dostępny dla nawigacji. Jedynie wielkie zwały lodu utrzymują się na mieliźnie pod Depkami i na brzegu mierzei helskiej. Lód ten jednak w niczym nie utrudnia normalnej nawigacji pomiędzy portami przybrzeżnymi. Rybacy już rozpoczęli zastawiać sieci na wodach wolnej od lodu zatoki puckiej.

ciała. Gdy zeszywnieje nieco, można ją z łatwością usunąć z otworów, np. z ust, przy czym odzyskuje natychmiast elastyczność.

Masa do pozytywów, będąca również wynalazkiem Henninga, zachowuje nie tylko kształt ty modelowanego przedmiotu, lecz również jego barwę z niesamowitym wprost podobieństwem.

Maska, zdjęta z twarzy pewnego, żyjącego dotychczas aktora, świadczy o doskonałości nowej metody.

Otwarte w uśmiechu usta, zęby naśladowane z niezwykłą prawdą, wyraz oczu, których masa absolutnie nie uszkodziła — czynią wrażenie żywej twarzy z trudnością dającej się odróżnić od oryginału.

Łatwo zrozumieć, że wobec zdumiewających rezultatów procedury moulage'u, zainteresowała się nią wiedza, zwłaszcza medyczna, która stosuje ją w niezliczonych wypadkach. System Henninga został odznaczony na wielu wystawach.

Praktyczne zastosowanie moulage'u jest olbrzymie, zwłaszcza w dziele protez. Arcyksiążę Otton Habsburg (ojciec cesarza Karola) nosił aż do śmierci sztuczny nos, zrobiony przez Karola Henninga i nikt nie domyślił się tego.

Ranni na wojnie nosili później sztuczne uszy, policzki oraz inne protezy, naśladowujące żywe ciało z taką dokładnością, że osoby niewtajemniczone, nie wykluczając fryzjera, który strzygł lub golił klienta z protezą jakiejś części twarzy, nie domyślały się jej istnienia.

Pewien uczestnik wojny został do tego stopnia zeszywniony przez postrzał, że chciał odebrać sobie życie. Procedura Henninga przywróciła normalny wygląd jego twarzy, ratując w ten sposób zrozpaczonego człowieka od samobójstwa.

Poza medycyną i kosmetyką znajduje system moulage'u również zastosowanie w kryminalistyce, filmie i na scenie. Korzysta też z niego nauka pogładowa, posługując się sztucznymi okazami fauny i flory, które dzięki tej procedurze nieruchomością jedynie różnią się od żywych tworów. Theo Henning sporządził nawet talerz, napełniony zupą, ludzko podobny do prawdziwego.

System i wykonanie stanowią sekret Henninga, który zamierza udać się do Stanów Zjednoczonych, aby wykonać podobiznę ręki Roosevelta. Ameryka interesuje się wielce tą sprawą. Mistrz otrzymał już liczne propozycje z zagranicy. Amerykanie usiłują zwerbować go do siebie, przyrzekając założyć dla niego specjalny instytut, w którym będzie mógł szkolić adeptów swej sztuki.

kakrotnie patrzyła na zegar ścienny w rogu salonu.

— Za wcześniej. Za pięć minut pan się dowie o co mi idzie. Nad jakim filmem pan teraz pracuje?

Ogarnęło mnie nagle jakieś przykre uczucie. Uczucie człowieka, który znalazł się w pułapce. Co to wszystko miało znaczyć? Jakkolwiek okna były szeroko otwarte, a na dworze było chłodno, kropelki potu pokryły mi czoło. Otarłem je chusteczką.

— Herbata była zbyt gorąca — usprawiedliwiłem się.

— Nie, nie — wyjaśniła piękna pani — to życie ludzkie!

— Co proszę?

— Powiedziała panu przecież przez telefon, że idzie tu o życie ludzkie.

— Tak, tak, ale co to mnie obchodzi? O czy je życie?

— O pańskie, panie Harald! Czy nie odczuwa pan ucisku w okolicy serca i czy przed chwilą dopiero nie musiał otrzeć poczonego czoła? Był to zimny pot śmierci.

Drgnąłem przerażony:

— Co to ma znaczyć? — zawołałem.

— Za 8 minut — dama spojrzała znowu na zegar — a jeżeli ma pan szczególnie silną konstytucję, to za 11 minut przestanie pan żyć. Pańskie życie jest krótkie, Haraldzie. Nie widzi pan, jak trzęsą się pańskie ręce?!

— Do diabła! Co to ma znaczyć? — zawoła-

łem zrywając się z miejsca.

— Proszę się uspokoić i usiąść z powrotem — powiedziała zimno wampirzyca — bo w przeciwnym razie nie mogę gwarantować nawet za osiem minut. Nawiasem mówiąc, pozostało już tylko siedem. W herbacie było trochę trucizny. Nie zauważył pan?

— Owszem bestio. Miała gorzko kwaśny posmak. Proszę mi dać natychmiast mleko, wezwąć lekarza — prędko — lekarza! — krzyczałem przeraźliwie.

— Zaśnię lekarz nie zdoła panu pomóc tylko ja jedna. Mam odtrutkę. Kilka kropel zmieszanych z wodą i pan będzie uratowany. Należy jednak zażyć odtrutkę zawczasu. Pan usiądź Haraldzie. Czy chce mnie pan poślubić?

— Tak, czarownico! Daj mi odtrutkę.

— Proszę się nie denerwować. Mam jeszcze dwie minuty czasu. Proszę mi dać pisemne zobowiązanie, że mnie pan uwiolił i że ożeni się ze mną. Wbiłam sobie mianowicie do głowy, że muszę wyjść koniecznie za męża znakomitego artystę filmowego Haralda. Albo też umrę — ale dopiero po panu, mój przyjacielu... A więc napisze pan?

— Tak, tak — jęknąłem — tylko prędko, — prędko.

Drżałem na całym ciele, czułem na czole zimny pot. Wampirzyca położyła przedemną arkusz papieru i ja napisałem swym wiecznym piórem to, co mi dyktowała. Potem podpisałem się.

Przeczytała wszystko dokładnie i powiedziała:

— Tak... teraz będzie pan żył... Proszę to wypić.

Nalała coś do szklanki i ja wypłem łączywie całą zawartość. Był to całkiem pospolity koniak.

— Naturalnie koniak — rzekła wampirzyca, zamykając wyszantażowane pismo do kasetki. — Teraz jest pan zdrow. W pańskiej herbacie nie było żadnej trucizny tylko aspiryna, trzy tabletki. Trochę potów nie może zaszkodzić.

Harald skończył opowiadanie.

— Ach to pocieszna historia — zaśmiałem się — ładnie pan wpadł!!

— Co? Wpadł! — Harald wzruszył ramionami. No tak, wpadłem, ale i ona też. Moje wieczne pióro było mianowicie napełnione atramentem sympatycznym, który po kilku godzinach zanika. Ludzie mego zawodu muszą mieć się na baczności i ja też nie rozłączam się nigdy z wiecznym piórem, gdyż niejednokrotnie już próbowano mnie szantażować. Naturalnie nie jej początkowo nie mówiłem i udawałem, że pogodziłem się z swym losem. Jako przyszły narzeczony pozostałem u niej przez całą noc. Była to cudowna noc. Następnego dnia przekonała się po niewczasie, że wyprowadziłem ją w pole. Papier schowany w kasetce był zupełnie niezapisany! No, napijmy się jeszcze.

Harald podniósł z uśmiechem swój kieliszek.

„Obnażono mnie z całej godności“ woła osk. Dziekanowski

KRAKÓW, 25 stycznia.

Na dzisiejszą rozprawę Dziekanowskiego i tow. wezwano aż 18 świadków. Wśród wezwanych znajdują się dzisiaj pierwsi świadkowie obrony. Na wokandzie widnieją nazwiska świadków:

Wiesław Krawczyk, Henryk Wachtel, Mozes Schloss, Löwi Tanz, Mojżesz Landgarten, Henryk Federgrün, Adolf Riedler, Jakub Płachciński, Zygmunt Fass, Michalina Sieńkowa, Roman Wędrych, Stan. Harasymowicz, Wład. Nogiec, inż. Adam Dybowski, Otmar Ustrzycki, Leon Silbiger, Maria Rogożowa, Natan Rösler, Henryka Matlińska.

Sensację wywołuje wprowadzenie oskarżonych. Osk. Spitz i Baldinger jawią się pod eskortą policyjną.

obaj mają zgolone głowy

Rozprawa rozpoczyna się o godz. 9.30. Pierwszy zeznaje świadek Wład. Nogiec, aspirant strażnicy więziennej.

Przew.: Proszę niech pan powie, od kogo dowiedział się pan o wyrobieniu posad?

— Od Harasymowicza. Udaliśmy się wówczas do „banku“. Ehrlich opowiadał, że są posady w rafinerii w Skawinie i w Ub. Społ. w Zakopanem.

— Co mówił o znajomości z ks. Czujem?

— Pokazywał wizytówkę ks. dr Czuję i fotografię, na której był z księdzem pod rękę. Nawet wyglądało to dziwnie, bo on był wiele niższy.

W dalszym ciągu świadek opisuje przebieg starań o posadę, za którą zapłacił ogółem 1.200 zł. Z Dziekanowskim świadek zetknął się trzech krotknie, m. in. na rozprawie honorowej w sądzie oficerskim.

W czasie jednej z rozmów Dziekanowski oświadczył, że trzeba by urządzić kolację z wpływowymi osobami, na której mógłby on pomóc w sprawie tej posady.

Świadek stwierdza, że pewnego razu

Spitz ostrzegał go przed Baldingerem i Ehrlichem

wyrażając się o nich niepocholebnie.

W dalszym ciągu zeznaje świadek Adolf Riedler, kupiec z Krakowa. Świadek ma zastępstwo firmy „Colgate“. Pewnego razu Baldinger zamówił u świadka towar za 250 zł. i nie zapłacił, tak, że doszło do procesu, jednak pieniędzy nie otrzymał.

Następnie zeznaje Otmar Ustrzycki, em. komisarz ziemski. Świadek starał się o przeniesienie i dowiedział się od woźnego że jest jakiś wojskowy, który przyjeżdżając z Warszawy bywa w lokalu „Locarno“, a który mógłby w tej sprawie coś załatwić. Świadek zapoznał się z Dziekanowskim za pośrednictwem Immerglückowej. Dziekanowski podjął się załatwienia sprawy i zażądał za to 1.000 zł.

Świadek przesłał Dziekanowskiemu do Warszawy 1.000 zł, ale przeniesienia nie otrzymał. Dziekanowski oddał świadkowi 50 zł w gotówce i 5 weksli po 100 zł, z których tylko trzy wykupił.

Osk. Dziekanowski wyjaśnia, że interweniował w tej sprawie w Min. Reform Rolnych i otrzymał przyrzeczenie, że jak nie będzie przeszkód, to sprawa będzie załatwiona. Miał z tą sprawą pewne wydatki i na to poszły pieniądze. Ponadto była mowa o „pożyczce“, a nie o „wynagrodzeniu“.

Przew.: Panie świadku, co to była „pożyczka“ czy „honorarium“? — Honorarium.

Wotent dr Stępniewski: Dlaczego wszyscy tutaj mówią o „honorariach“, a nie

mówią o kosztach na pijatyki?

Osk. Dziekanowski: Proszę Wysokiego Sądu. Ja się muszę bronić. Ja muszę mówić w mojej obronie. Ja nie prosiłem nikogo o zwracanie się do mnie o protekcję. Widziano mnie w Krakowie w towarzystwie p. Dlouhego i Parylewicza.

Ludzie biegli do mnie ze wszystkich stron, szukali mojej protekcji.

Do mnie przychodzili sędziowie,

prosilili o protekcję

a później mnie nie chcieli znać, wypierali się mojej znajomości. Był u mnie sędzia Janicki, byli inni, których nazwiska są w aktach.

Obnażono mnie za to z całej godności. Ja niktogo nie prosiłem przecież aby do mnie przychodził po protekcję. Ludzie sami do mnie przychodzili.

Prok. dr Gajewski: A czy który z tych sędziów dał panu chociaż jednego grosza?

Osk. Dziekanowski: Nie.

Z kolei zeznaje świadek Wiesław Krawczyk były udziałowiec „Małop. Zakł. Eskontowego“. Świadek przychodził nieraz do banku, gdzie „dyrektorem“ był Baldinger. Natomiast

Dziekanowski rzadko bywał w banku.

Do spółki z Ehrlichem świadek miał prowadzić biuro „Wywiad“, ale interes nie doszedł do skutku. Świadek zasięgał opinii o Ehrlichu i Baldingerze, a opinia ta wypadła niepocholebnie.

Świadek Jakub Płachciński prowadził egzekucję przeciw Immerglückowej.

Prok. Czy nie dziwiło pana, że wśród licytantów, osób o nie bardzo pochlebnej opinii,

wśród tzw. kradników

znajdował się pułkownik w mundurze z orderami?

— Raczej cieszyło mnie, że był taki poważ-

ny licytant.

Świadek Henryk Wachtel zna z oskarżonych tylko Ehrlicha. W kawiarni „Grand“ Ehrlich zaproponował świadkowi kupno drzewa. Ehrlich zaproponował zapłatę

wekslami hr Danowskiego.

Świadek wystąpił drzewo, ale dowiedział się że materiał został w Warszawie postawiony do dyspozycji. Baldinger i Dziekanowski mieli zabrać to drzewo i sprzedać je spółce inżynierskiej.

Weksle poszły do protestu

a gdy świadek udał się do hrabiego, ten oświadczył mu „gdzie pan ma mój podpis“. W końcu świadek stracił całe pieniądze.

Krawiec Mozes Schloss szył ubrania dla Ehrlicha, który

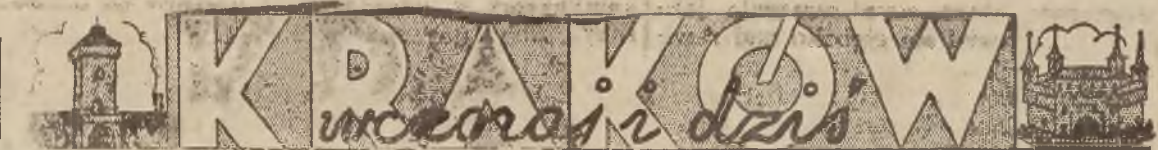
został mu winien

kwotę 240 zł. Ehrlich zamawiał rocznie dwa ubrania.

Świadek Löwi Tanz sprzedawał Ehrlichowi towar, za który otrzymał weksle, weksli tych jednak nie wykupił. Stracił około 4.000 zł. Świadek słyszał od różnych ludzi, że Ehrlich będąc w Czechosłowacji wyrabiał tam fałszywe pieniądze.

Świadek Mojżesz Landgarten sprzedał Baldingerowi pewną ilość mydła, za które nie otrzymał pieniędzy.

Świadek Henryk Federgrün ma fabrykę lakieru i preparatów chemicznych. Baldinger kupował u świadka towar, za który nie zapłacił.

Wicemin. Szembek w Krakowie

We wtorek przyjechał do Krakowa wiceminister spraw zagranicznych Szembek i zamieszkał w apartamentach Grand Hotelu. Przyjazd wicemin. Szembeka do Krakowa ma charakter prywatny. Wicemin. Szembek weźmie udział w ślubie hr. Mycielskiego, sekretarza ambasady polskiej w Budapeszcie, który odbędzie się w Krakowie.

Odczyt polityka angielskiego

Wczoraj wieczorem staraniem Klubu Angielskiego odbył się w Krakowie wobec licznej audytorium odczyt p. Patricka Donnera konserwatywnego posła do izby gmin.

Prelekcję zagał prof. U. J. dr. Dyboski, który jako prezes Klubu Angielskiego powitał w osobie prelegenta pierwszego czynnego polityka Anglii przybyłego do Polski z odczytami z ramienia kulturalno-propagandowej instytucji angielskiej „British Council“.

W odczycie swym „O istocie i przyszłości imperium brytyjskiego“ wygłoszonym w języku angielskim p. Donner dał na wstępie zarys budowy imperium oraz zasad prawnych i kulturalnych, jakimi się ono kieruje. Z kolei prelegent nakreślił kilka obrazów z historii głównej dominacji oraz Indyj i przedstawił różne stopnie i odcienia samorządu i zależności w rozmaitych terenach W. Brytanii. Mówca przytoczył wiele danych statystycznych, ilustrujących konstruktywne dokonania imperium brytyjskiego zwłaszcza na terenie indyjskim po wojnie.

Niezwykle interesujący swój odczyt p. Patrick Donner zakończył wyrazami ufności w trwałość imperium na podstawie zasad wolności i postępu, którymi się kieruje.

Prof. dr. Dyboski w słowie końcowym podkreślił doniosłość języka i literatury angielskiej jako środków szerzenia w całym imper-

ium tradycji i cywilizacji brytyjskiej.

Mr. Patrick Donner, który z odczytami, swymi przybył specjalnie do Polski, z Krakowa wraca wprost do Londynu, dokąd powołują go białki cznka izby gmin.

Komunikacja Warszawa-Kraków przez Radom przywrócona

Warszawa, 24. 1. PAT. Dyrekcja okręgowa kolei państwowych w Warszawie podaje do wiadomości, że wobec przywrócenia normalnego ruchu pociągów na odcinku Tunel—Kraków, pociągu pasażerskiego do Krakowa przez Radom i z powrotem kursują według urzędowego rozkładu jazdy, ważnego od 9 stycznia b. r.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Środa, godz. 8 wiecz.: „Dlaczego zaraz tragedia?!“.

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Ostatnia Brygada“ (Barszczewska, J. Stępniewski, Sawan).

ATLANTIC: „Złotowłosa“ (Jeanette Mac Donald, Nelson Eddy) i „Zamknięty świat“.

APOLLO: „Biały motyl“ (Sonia Henie).

LOPP: „Paryżanka“ (Danielle Darrieux i Douglas Fairbanks) i „Droga w nieznaną“.

PROMIEN: „Ludzie za mgłą“.

SCALA: „Zona-Ialka“ (Luiza Rainer).

SZTUKA: Czar nocy majowej.

UCIECHA: „Walka o szczęście“ (Errol Flynn i Betty Davis).

WANDA: „Maria Antonina“ (Norma Shaerer).

WIADOMOŚCI SPORTOWE

ZAGRANICZNE EKIPY NA ZAWODACH F. I. S. W ZAKOPANEM

Do zarządu PZN wpływają dalsze zgłoszenia imienne zagranicznych drużyn na zawody FIS w Zakopanem. Termin zgłoszeń imiennych upływa w nadchodzący piątek i tegoż dnia wieczorem nastąpi losowanie numerów startowych dla zawodników we wszystkich konkurencjach FIS.

Podaliśmy już szereg imiennych zgłoszeń za granicą. Obecnie podajemy skład reprezentacji Włoch, która przybędzie do Zakopanego, 30 bm. w następującym składzie:

Bieg na 18 klm Baur, Compagnoni Mario i Severino, Gaspard, Jammeron, Perenni, Confortola.

50 klm.: Demez, Scolet, Compagnoni Aristid i Confortola.

4x10 klm: Baur — Compagnoni Severino — Jammaron — Perenni.

Rezerwa — Gaspard i Mario Compagnoni. Kanadyjczycy przybędą w składzie następującym:

Do biegu zjazdowego i slalomu — Cochard i Robinson Lukin.

Bieg zjazdowy i slalom pań: Marion Miller
Kombinacja norweska: Cochard i Robinson
Kanadyjczycy przybędą do Zakopanego w dniu 6 lutego.

Rumunia zgłosiła 4-ch zawodników wyłącz-

nie do kombinacji alpejskiej: Ciocoiu Jon, Kovacsy, Zacharias i Boerescu.

Niemcy nie nadesłali jeszcze imiennego zgłoszenia, wiadomo jednak, że obsadzą oni wszystkie konkurencje.

Szwajcarski Związek Narciarski zestawiał swą reprezentację na zawody FIS w Zakopanem, jak następuje:

Bieg na 18 klm — Freiburghaus, Müller, — Sonderegger,

Kombinacja norweska: Gamma, Soguel

Bieg na 50 klm: Borghi, Baud i Sonderegger

4x100 klm: Freiburghaus, Seguel, Gamma i

Borghi

Skok otwarty: Paterlini i Vultier

Kombinacja alpejska: Rominger, Robbi, Molitor, W. Steuri i Glathard.

Kombinacja alpejska pań: E. Steuri, Arx-Zogg, Friedrich i Schaad.

PRZED LINGIADĄ W SZTOKHOLMIE

W setną rocznicę śmierci Per Henrika Linga, twórcy znanego systemu gimnastycznego, odbędą się w lipcu br. w Sztokholmie wielkie uroczystości międzynarodowe, połączone z pokazami gimnastycznymi.

Dotychczas udział w uroczystościach zgłosiły związki gimnastyczne 20 państw, a 12 z nich wysłało do Sztokholmu swoje zespoły gimnastyczne w łącznej liczbie około 5000 ćwiczących.

Dania przedstawi 8 wielkich zespołów w li-

czbie 150z gimnastyków, Norwegia 3 zespoły z 800 ćwiczących, Niemcy zamierzają wysłać około 1000 gimnastyków. Poza tym 33 zespoły gimnastyczne zgłoszone zostały przez Anglię, Belgię, Estonię, Finlandię, Islandię, Holandię, Portugalię i Rumunię.

W Lingiadzie wezmą również udział przedstawiciele Polski, a nadto projektowany jest wyjazd zespołu gimnastycznego.

WYNIKI RALLYE MONTE CARLO

Najlepsi z Polaków Bellen — Pronaszko na 17-tym miejscu.

Ogłoszone zostały ostateczne wyniki dorocznego raidu automobilowego do Monte Carlo.

W klasyfikacji ogólnej zwycięstwo odniosła załoga francuska Trevoux—Lesurque na Hotchkiss, 2) Paul—Contet (Francja) na Delahaye, 3) Mutcaets na Fordzie.

W kategorii wozów o pojemności do 1500 cm. — 1) Goroni—Scarron (Francja) na Fiat 1100.

Z Polaków, biorących udział w raidzie, najlepsze miejsce w klasyfikacji ogólnej zajęła osada Bellen—Pronaszko — 17-te miejsce,

Najnowszy okręt wojenny Francji

W ramach wielkiego programu francuskich zbrojeń morskich wykonany został pierwszy z czterech wielkich okrętów wojennych: „Richelieu”, który w tych dniach spuszczone został na wodę w stoczniach Brest. Nowa jednostka bojowa liczy 35.000 tonn i jest najszybszym okrętem francuskiej floty,

następnie Łubieński i mazurek 28-me, Marek i Pajewski 31-sze, oraz Borowik i Wierzba 69.

W klasie wozów do 1500 cm. najlepsi z Polaków — Marek i Pajewski 5-te miejsce, oraz Borowik i Wierzba 19-te.

—o—

REPREZENTACJA BOKSERSKA POLSKI NA MECZ Z WĘGRAMI

Na poniedziałkowym posiedzeniu zarządu P.Z.B. ustalony został następujący skład drużyny bokserskiej Polski na mecz z Węgrami:

Jasiński, Koziółek, Czortek, Woźniakiewicz, Kolczyński, Pisarski, Szymura, Piłat.

Jako rezerwowi broni są pod uwagę: Lendzin, Sobkowiak, Skątecki, Ratajak, Lelewski, Szulczyński, Klimecki i Białkowski.

Zawody rozegrane zostaną w Poznaniu.

15-TO LECIE P.Z.B.

W ramach meczu pięściarskiego Polska — Węgry odbędą się uroczystości jubileuszowe z okazji 15-lecia Polskiego Związku Bokserskiego.

Z okazji jubileuszu ukaże się specjalna broszura, która zawierać będzie m. in. historię P.Z.B. od r. 1920, a następnie artykuły: prezesa Międzynarodowej Federacji Bokserskiej Soederlunda, płk. Głabisza, kpt. sportowego P.Z.B. p. Bieleckiego itd.

—o—

PODOKRĘG TENISA STOŁOWEGO W ZAGŁĘBIU

W Sosnowcu odbyło się organizacyjne zebranie podokręgu tenisa stołowego dla Zagłębia Dąbrowskiego. Na prezesa wybrany został p. Laneman z Sosnowca. Nowy podokrąg liczyć będzie 9 klubów.

Rozgrywkę o drużynowe mistrzostwo podokręgu rozpoczyna się 5-go lutego.

—o—

WNIOSKI ZAGŁĘBIA NA WALNE ZEBRANIE P. Z. P. N.

Zagłębiowski P. Z. P. N. zgłosił szereg wniosków na walne zebranie P. Z. P. N. M. in. zgłoszono wniosek o subwencję 2.000 zł. na akcję szkoleniową okręgu oraz wniosek o stworzenie Centralnego Okręgu Piłkarskiego, który objąłby podokręgi kielecki, radomski oraz miejscowości ciężące do nich

—o—

WALNY ZJAZD POLSKIEGO ZWIĄZKU KAJAKOWEGO

W dniu 28 bm. o godz. 17-tej w sali konferencyjnej Państwowego Urzędu W.F. i P. W. w Warszawie odbędzie się 9-ty roczny walny zjazd delegatów Polskiego Związku Kajakowego.